Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	9Co/271/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1204121749
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Roman Huszár
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2012:1204121749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľa E.. Y. H., L. O. F. Č.. XX, L., zastúpeného JUDr. Jánom Gálikom, advokátom, so sídlom Fraňa Kráľa 18, Bratislava, proti odporcovi : Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., so sídlom Prievozská č. 14, Bratislava, zastúpeného JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo nám. č. 1, Bratislava, o ochranu osobnosti, na odvolanie navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 7C/208/2004 - 97 zo dňa 28. marca 2011, v pomere hlasov 3 : 0, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku uverejniť v denníku Nový čas, ktorého je vydavateľom, ospravedlnenie nasledovného obsahu :

"Spoločnosť RINGIER SLOVAKIA, a. s. ako vydavateľ denníka Nový čas sa týmto ospravedlňuje E.. Y. H. za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti spôsobený uverejnením článku pod názvom "S. H.: V lese si opekal s osemnástkou" dňa 29. 4. 2004, kde na titulnej strane tohto vydania denníka je pod fotografiou F. K. C. Y. H. uvedená informácia, podľa ktorej v lesíku si Y. H. opekal špekáčiky so svojou atraktívnou asistentkou F. a kde na strane 4-5 denníka Nový čas je uverejnená fotografia F. K. spolu R. Y. H.. Nakoľko obsah článku a fotografie k tomuto článku pripojené hrubým spôsobom zasahujú do práva E.. Y. H. na ochranu osobnosti, vyslovuje vydavateľ denníka Nový čas ľútosť nad neoprávneným zásahom do jeho zákonom chráneného práva."

Ďalej súd prvého stupňa uložil odporcovi v súvislosti s uverejnením ospravedlnenia povinnosť uverejniť na titulnej strane text s názvom "Ospravedlnenie E.. Y. H.", pričom tento text bude napísaný tým istým typom a veľkosťou písma, ako bol uverejnený na titulnej strane denníka Nový čas názov napadnutého článku a samotné ospravedlnenie uverejniť na 4. strane tým istým typom a veľkosťou písma, ako bol napísaný napadnutý článok. Pokiaľ ide o návrh navrhovateľa na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, v tejto časti súd prvého stupňa návrh zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p. tak, že o nich rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa vychádzal zo skutkového zistenia, že na titulnej strane vydania denníka Nový čas zo dňa 28.4.2004 boli uverejnené dve fotografie. Na jednej z nich je vyobrazený samostatne navrhovateľ. Na druhej z nich je navrhovateľ s dvoma osobami, z ktorej jedna je F. K. , s titulkami: "H.", "Vypátrali sme ho", "Skrýva sa na chate!". V denníku sa na str. 20 - 21 nachádza článok pod názvom "Z volieb

sa spamätáva na chalupe pod lesom!" spolu s fotografiami, na ktorých je navrhovateľ, na troch z nich (vrátane najväčšej) aj R. F. K., na jednej z nich len s ňou. V článku sa okrem iného píše, že navrhovateľ sa po volebnom debakli utiahol do samoty a prakticky prestal komunikovať so svetom. Minimálne včera však hodil smútok a sklamanie za hlavu a podvečer strávil v spoločnosti troch priateliek. Na titulnej strane vydania denníka Nový čas zo dňa 29.4.2004 boli pod veľkým titulkom "Na chate s osemnásťročnou asistentkou" uverejnené dve fotografie a to portrét navrhovateľa a fotografia zachytávajúca navrhovateľa a F. K. na pozemku pri chate v G. J. s textom "H. si ľahol do trávy vedľa asistentky". V ďalšom texte sa uvádza, že navrhovateľ sa spamätáva z veľkej prehry na chate, v lesíku si opekal so svojou atraktívnou asistentkou F.. V denníku na str. 4 - 5 bol uverejnený článok pod názvom "Objavený H.: V lese si opekal s osemnástkou!". Ďalej tam boli uverejnené okrem iných dve fotografie, na ktorých je vyobrazený navrhovateľ R. F. K., spolu s textom "Šesťdesiatročný H. si pochutnával na špekáčikoch spolu so svojou osemnásťročnou asistentkou F.." Ďalej sa v texte článku okrem iného uvádza, že navrhovateľ si popoludňajšiu opekačku užíval so svojou mladučkou osemnásťročnou asistentkou F. a dvoma pomocnicami B. U.. Voľne sa posadil k ohníku blízko svojej asistentky, niekoľko metrov ďalej si opekali priateľky B. U.. Šéf HZDS po zástupe zrelých plavovlasých asistentiek tentoraz siahol do iného súdka a na cestách mu robí spoločnosť mladučká čiernovláska F. K.". Na titulnej strane vydania denníka Nový čas zo dňa 30.4.2004 boli uverejnené tri fotografie, jedna menšia s portrétom navrhovateľa, druhá väčšia s portrétom F. K. s uvedením jej mena, priezviska a veku a tretia zachytávajúca navrhovateľa v spoločnosti F. K. osamote na chate Y. G. J.. Stredom titulnej stránky prechádza veľký titulok "Moje dva dni na chate R. Y.". V ďalšom texte sa uvádza, že asistentka navrhovateľa pre Nový čas prehovorila a prezradila čo všetko robili so svojím šéfom na chalupe Y. G. J., kde ich v utorok Nový čas prichytil. Vo vnútri vydania denníka na str. 9 sa pod titulkom "H. asistentka: Čo spolu robili 2 dni na chate?!" uvádza, že Nový čas prichytil navrhovateľa s F. K. na chate pod lesom kde z niekoľkohodinovej pohody pri ohni sa vykľuli spolu strávené dva dni. Ďalej sú tam uverejnené fotografie, pričom na jednej z nich je navrhovateľ spolu R. F. K. a k nej text: "Po celodennej drine okolo H. chalupy si k večeru užili pohodu pri opekaní špekáčikov".

Uznesením zo dňa 6.10.2005, č. k. 7C 208/2004 - 73 na návrh navrhovateľa prvostupňový súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 6C 1/2005. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 6C 1/2005 zistil, že v danom konaní sa domáhala navrhovateľka F. K. proti odporcovi (zhodnému ako v tomto konaní) uverejnenia ospravedlnenia a zaplatenia 1.000.000,- Sk z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súčasťou pripojeného spisu sú okrem iného aj svedecké výpovede v konaní vypočutých svedkov či sporné fotografie, pričom výsledky dokazovania vykonaného v danom konaní boli použité i v súdenej právnej veci (iba pokiaľ ide o hodnotenie spôsobilosti napadnutého článku neoprávnene zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti F. K. aj navrhovateľa), keď na ich obsah odkazuje a odvoláva sa v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa.

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 26.9.2006, č. k. 6C 1/2005 - 204 uložil odporcovi povinnosť uverejniť v denníku Nový čas ospravedlnenie bližšie špecifikované vo výroku predmetného rozsudku a na titulnej strane text s názvom "Ospravedlnenie F. K.". Napokon súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 800.000,- Sk a trovy konania a vo zvyšku jej návrh zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného tým, že je nepochybné, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že odporcom zverejnené fotografie a články spolu s titulkami a komentármi skresľovali informácie o udalostiach ako v skutočnosti neprebehli, pričom boli svojim obsahom, charakterom, intenzitou, stupňovaním a formou spôsobilé privodiť navrhovateľke ujmu v oblasti, ktorá bola predmetom tohto konania. Osobnostné právo navrhovateľky bolo pritom porušené úmyselne s cieľom zvýšiť náklad periodika a dosiahnuť zisk. Predmetné články a fotografie boli svojim obsahom spôsobilé zasiahnuť do osobnosti navrhovateľky, jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, pričom ich možno celkovo hodnotiť ako pravdu skresľujúce, v mnohom nepravdivé, schopné vyvolať nedôveru v mravnú bezúhonnosť navrhovateľky. Svojím charakterom boli pritom spôsobilé privodiť navrhovateľke ujmu v oblasti dôstojnosti a dobrého mena.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom zo dňa 18.2.2010, č. k. 6Co 9/2007 - 315 rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola odporcovi uložená povinnosť uverejniť v denníku Nový čas ospravedlnenie potvrdil; v časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy napadnutý rozsudok zmenil

tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 € a vo zvyšku návrh zamietol. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že zo strany odporcu išlo o neoprávnený zásah, presahujúci prípustné hranice slobody prejavu voči právu navrhovateľky na česť a dôstojnosť.

V súdenej právnej veci prvostupňový súd oprel svoje rozhodnutie o čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2, 3, čl. 26 ods. 1, 2, 4 Ústavy SR a o ustanovenia § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Obč. zák., pričom dospel k záveru, že návrhu je potrebné v časti o uverejnenie ospravedlnenia vyhovieť v plnom rozsahu. Podľa názoru súdu prvého stupňa totiž odporca neoprávnene zasiahol do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti, najmä jeho občianskej cti a dobrého mena, a to tým, že v napadnutom článku (uverejnenom v denníku Nový čas dňa 29.4.2004) uverejnil o navrhovateľovi nepravdivé resp. pravdu skresľujúce informácie. Navrhovateľ bol v čase uverejnenia článku osobou verejného záujmu, verejným činiteľom (poslanec NR SR, predseda parlamentnej politickej strany), u ktorého sú hranice tolerancie k slobode prejavu výrazne posunuté v prospech slobody prejavu, ako u iných osôb. Na druhej strane aj osoby verejného záujmu majú právo na ochranu svojho súkromia. V danom prípade bol navrhovateľ zachytený na svojom súkromnom pozemku, pri udalosti, ktorá mala súkromný charakter nesúvisiaci s jeho verejnou činnosťou a na ktorej nebol len R. F. K.. Napriek tomu v napadnutom článku boli zverejnené fotografie, resp. len ich časti, na ktorých je navrhovateľ iba R. F. K.. Podľa prvostupňového súdu v celkovom svojom vyznení, s použitými fotografiami resp. ich časťami a ich popismi, použité titulky, titulná strana ako aj samotný text článku, navodzujú dojem, že išlo o intímne strávené chvíle vtedy iba 18-ročnej F. K. a navrhovateľa, ktorý ako je všeobecne známe, je ženatý. Tento dojem následne potvrdzuje aj článok uverejnený dňa 30.4.2004. Sporné fotografie resp. ich časti nezodpovedajú skutočnosti, resp. túto skresľujú; článok, jeho titulky, text a použité fotografie sú objektívne spôsobilé vyvolať v čitateľovi, resp. aj u osoby, ktorá si neprečíta celý článok, ale všimne si iba titulnú stranu, predstavu, že medzi navrhovateľom a F. K. ide o intímnejší, bližší vzťah, presahujúci hranice bežného pracovného vzťahu medzi nadriadeným a jeho asistentkou. Súd prvého stupňa tiež poukázal na hodnotenie napadnutého článku a v ňom použitých fotografií v konaní sp. zn. 6C 1/2005 z hľadiska jeho spôsobilosti zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky F. K., ktorá je rovnaká aj vo vzťahu k navrhovateľovi. Súd prvého stupňa sa stotožnil s názorom, že odporca sa dôsledne neriadil novinárskou etikou, neposkytol presné informácie o otázke legitímneho verejného záujmu, ktorou v tom čase mohla byť otázka trávenia voľného času vtedy neúspešného prezidentského kandidáta - navrhovateľa. Nemožno od novinárov požadovať absolútnu presnosť v skutkových tvrdeniach, ale možno od novinárov požadovať, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo skutočnosti. Týmto sa však odporca pri zverejnených článkoch a fotografiách dôsledne neriadil a o skutočnosti, že v dňoch 29.4.2004 (aj 30.4.2004) informuje skreslene vedel.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa navrhovateľ domáhal (vo výške 2.000.000,-Sk) prvostupňový súd mal za to, že navrhovateľ nepreukázal potrebu priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nepreukázal, že by bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti, preto návrh v tejto časti zamietol. Je síce pravdou, že v konaní sp. zn. 6C 1/2005 súd priznal navrhovateľke náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, avšak v tomto konaní bolo vykonávané dokazovanie na to, aké následky napadnuté články vyvolali v súkromnej aj pracovnej sfére navrhovateľky, pričom výsledky tohto dokazovania a jeho vyhodnotenie nie je možné použiť pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže konkrétne následky neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú u každej osoby iné. Zatiaľ čo pre poskytnutie morálneho zadosťučinenia postačuje zistenie, že neoprávnený zásah je objektívne spôsobilý vyvolať zásah do práva na ochranu osobnosti, pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť preukázané, že sú tu konkrétne okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí morálne zadosťučinenie, najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých navrhovateľovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti. Navrhovateľ existenciu takýchto nepriaznivých následkov nijakým spôsobom nepreukázal a nenavrhol v tomto smere vykonať ani žiadne dokazovanie.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť uverejniť ospravedlnenie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považoval za nesprávny a argumenty uvedené v jeho odôvodnení za nesúladné s

princípmi ochrany slobody prejavu a práva na informácie. V dôvodoch svojho odvolania poukázal na čl. 26 Ústavy SR, na princípy ochrany slobody prejavu, ako aj na judikatúru týkajúcu sa práva na informácie, slobody prejavu, práva na ochranu osobnosti, vytvorené aplikačnou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva. Podľa odporcu sú hranice prípustnosti kritiky osôb verejného záujmu podstatne širšie, ako vo vzťahu k súkromnej osobe, a preto musia prejaviť väčšiu mieru tolerancie, ak sú podrobované kritike za svoje konanie (navrhovateľ bol v relevantnom čase osobou verejného záujmu). Odporca mal za to, že novinárska sloboda zahŕňa aj možnosť určitej miery preháňania, provokácie ako aj interpretovania faktov. Vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 156/99 je podľa odporcu potrebné rešpektovať špecifiká bežnej periodickej tlače, ktorá v určitých prípadoch môže pristupovať k určitým zjednodušeniam. Bez ďalšieho však nemožno tvrdiť, že každé zjednodušenie (či skreslenie) musí nutne viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutých osôb. Na úplnej presnosti skutkových tvrdení možno trvať len veľmi ťažko. Významné preto musí byť vždy to, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo skutočnosti. V predmetnej právnej veci nebolo preukázané, že by fotografie boli vyhotovené zo súkromného pozemku, a preto sa navrhovateľ nemôže legitímne dovolávať súkromia, ak fotografie boli vyhotovené z verejne prístupného miesta, z ktorého bolo správanie navrhovateľa voľne pozorovateľné. Uverejnené informácie a fotografie mali vzťah k legitímnej téme verejného záujmu. Súviseli s prezidentskými voľbami, nakoľko sprostredkovávali verejnosti spôsob prežívania volebnej prehry neúspešného prezidentského kandidáta. Ďalej odporca uviedol, že tlač má vždy oprávnený záujem prispievať k diskusii o morálke tých, ktorí sú jej garantmi, pričom vzťah medzi navrhovateľom a J.. K. s otázkou morálky súvisí. V súdenej právnej veci prvostupňový súd úplne opomenul zvážiť, či novinári informovali o otázke legitímneho verejného záujmu. Súd prvého stupňa vychádzal z premisy, že uverejnené informácie spolu s fotografiami evokujú domnienku, že vzťah medzi navrhovateľom a F.. K. je vzťahom intímnym, čo má údajne vyplývať s obsahu článkov. Toto odporca považoval za výlučne špekulatívnu úvahu, ktorá nemá oporu v obsahu článku. Údaje uvedené v článkoch sú pravdivé a úvahy o viac ako pracovnom vzťahu majú svoju oporu vo faktoch. Odporca len poskytol relevantné informácie, aby si čitateľ vzhľadom na okolnosti urobil záver sám. Odporca vzťah medzi F.. K. C. Y.. H. nehodnotil a žiadny intímny vzťah medzi nimi netvrdil. Súd prvého stupňa založil svoje úvahy na tom, že vytrháva jednotlivé časti článkov z kontextu a snaží sa im priradiť význam, ktorý v skutočnosti nemajú. Článok zo dňa 29.04.2004, ktorý bol predmetom konania a článok zo dňa 30.04.2004, nasledovali po článku zo dňa 28.04.2004, čo prvostupňový súd nezvažoval. Išlo teda o seriál troch bezprostredne nasledujúcich článkov, články ktoré nebolo možné skúmať izolovane, ale ako celok a vo vzájomnom kontexte. Odporca poukázal aj na skutočnosť, že Y.. H. v minulosti sám svojim správaním a výrokmi vyvolával otázky ohľadne vzťahov so svojimi spolupracovníčkami. Fotografie uverejnené na upútavkách i v článkoch sú podľa odporcu absolútne civilné, žiadny intímny vzťah neukazujú ani nenaznačujú a fabulácie o intímnom vzťahu, o ktorom mali vypovedať články, sú absolútne špekulatívne.

Novinárska sloboda zahŕňa aj určitú mieru preháňania, nadsázky, či provokovania. Uvedené osobitne platí v prípadoch osôb verejného záujmu, ktoré sú povinné strpieť širšie zásahy do práva na ochranu osobnosti ako súkromné osoby, pretože sú vystavené záujmu verejnosti. Odporca zastával názor, že v danom prípade novinári neprekročili prípustnú mieru. Tvrdil, že posúdenie obsahu článkov súdom prvého stupňa sa neopiera o prijateľné posúdenie všetkých relevantných skutočností, je jednostranné, abstrahuje od kontextu, súvislostí a nerešpektuje špecifiká periodickej tlače. Z vyššie uvedených dôvodov odporca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol aj v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáha uverejnenia ospravedlnenia. Súčasne si uplatnil aj náhradu trov konania.

Uvedený rozsudok v časti, v ktorej prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ. Súdu prvého stupňa vytkol, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo svojom odvolaní uviedol, že podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 137/2008 dôvody priznania nemajetkovej ujmy uvedené v ust. § 13 ods. 2 Obč. zák. sú uvedené len demonštratívne, keď jedinou podmienkou jej priznania v peniazoch je, že nemateriálne zadosťučinenie sa nezdá postačujúce. Skutočnosti, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne preukazujú, že v konkrétnom prípade morálne zadosťučinenie nepostačuje. Zásahom do práva na ochranu osobnosti je aj uverejnenie fotografií s difamujúcim obsahom alebo fotografií, ktoré difamujú zobrazené osoby v súvislosti s kontextom uverejneného textu. Ak k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby došlo v médiách, napr. v

tlači, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu, a preto v takýchto prípadoch môže byť opodstatnené aj uplatňovanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Platí zásada, že čím závažnejšia je, čo do svojej intenzity, rozsahu, trvania a šírke ohlasu, ujma na verejnosti, tým vyššia by mala byť aj výška zadosťučinenia v peniazoch. Navrhovateľ tvrdil, že predmetný článok dopadol na jeho osobnosť objektívne znevažujúco, a preto náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požaduje oprávnene, keďže relevantnosť domáhania sa tohto nároku, je jednoznačne daná, bez potreby vykonávať v tomto smere ďalšie dôkazy výsluchmi svedkov a prispievať tak k nehospodárnosti konania. V závere odvolania opätovne poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 137/2008 a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov konania.

K odvolaniu odporcu sa písomne vyjadril navrhovateľ tak, že uverejnenie ospravedlnenia (spolu s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch) požaduje od odporcu oprávnene, a preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie a súčasne mu prizná náhradu trov konania. S rozhodnutím prvostupňového súdu v odporcom napadnutej časti súhlasil a odvolanie odporcu považoval za nedostatočne odôvodnené. Vo svojom vyjadrení uviedol, že pred súdom prvého stupňa bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ sa domáhal primeraného zadosťučinenia formou uverejnenia ospravedlnenia oprávnene. Odporcovi vytkol, že vo svojom odvolaní zabudol uviesť články a ustanovenia Ústavy SR a Dohovoru, ktoré pokiaľ ide o slobodu prejavu a právo na informácie, ukladajú nielen práva, ale aj povinnosť a zodpovednosť. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení poukázal na nálezy Ústavného súdu SR, sp. zn. PL ÚS II. ÚS 28/96 z 12. mája 1997 a sp. zn. IV. ÚS 40/03 z 23. septembra 2003 týkajúce sa slobody prejavu, práva na informácie a možnosti ich obmedzenia; ako aj na čl. 12 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 13/00 z 10. júla 2001 týkajúce sa práva na súkromie a obydlie, práva k fotografii osoby a súhlasu na nakladanie s fotografiou osoby. Navrhovateľ opakovane poukázal na skutočnosť, že oba sporné články svojim obsahom a neoprávneným použitím neautorizovaných fotografií osoby navrhovateľa zvlášť hrubým a bezprecedentným spôsobom neoprávnene poškodili a zasiahli do jeho práva na ochranu občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a rodinného života. Evokovali, resp. boli spôsobilé evokovať v čitateľoch a širokej verejnosti domnienku, že vzťah navrhovateľa a F.. K. je vzťahom intímnym. Vo vyjadrení navrhovateľ opakovane uviedol svoju argumentáciu o tom, že napadnuté články vyvolali vlnu pochybností o jeho morálnom profile (nielen ako predsedu politickej strany ĽS-HZDS), ako aj argumenty o neoprávnenosti vyhotovenia a použitia sporných fotografií; následne opätovne opísal situáciu zachytenú na predmetných fotografiách pripojených k napadnutým článkom.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa odporca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti napadnutej navrhovateľom potvrdil. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Odvolanie navrhovateľa považoval za neopodstatnené a rozsudok súdu prvého stupňa v navrhovateľom napadnutej časti za vecne správny. V úvode vyjadrenia poukázal na svoje odvolanie zo dňa 10.05.2011, na ktoré sa v plnom rozsahu odvolal, pričom zotrval na názore, že v danom prípade k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti nedošlo. K jednotlivým tvrdeniam navrhovateľa uviedol, že pokým vo veci sp. zn. 3Cdo 137/2008 bola dotknutou osobou sudkyňa, zákonom osobitne chránená a širšej verejnosti predtým neznáma, v danom prípade bola navrhovateľom osoba, ktorá je verejnosti notoricky známa a v relevantnom čase bola v zornom poli verejnosti a verejného záujmu. Pokiaľ vo veci sp. zn. 3Cdo 137/2008 bola uverejnená podobizeň sudkyne napriek výslovnému zákonnému zákazu, podoba navrhovateľa je verejnosti notoricky známa. Pokým vo veci sp. zn. 3Cdo 137/2008 boli uverejnené informácie týkajúce sa žalobkyne a jej dcéry výsostne súkromného charakteru, v predmetnej veci boli uverejnené fotografie a súvisiace skutočnosti voľne pozorovateľné z verejne prístupnej cesty. Súd prvého stupňa posudzoval vec správne, nakoľko navrhovateľ nekládol dôraz, na rozdiel od žalobkyne vo veci sp. zn. 3Cdo 137/2008, na neoprávnené zverejnenie informácií zo súkromného života. Odporca ďalej uviedol, že žiadna ustálená judikatúra, z ktorej by vyplývalo, že ak k neoprávnenému zásahu došlo v médiách, napr. v tlači, automaticky to opodstatňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, neexistuje. Faktom podľa odporcu je, že závažnosť (intenzitu a rozsah) nemajetkovej ujmy navrhovateľ nepreukázal. Rovnako nepreukázal ani zlý úmysel na strane autora článku a ani vydavateľa, keď z ich výpovedí dané ani nevyplýva. Navrhovateľ neponúkol žiadne dôkazy preukazujúce negatívny dopad namietaných článkov, neuniesol teda dôkazné bremeno ohľadne svojich tvrdení. Tvrdenie navrhovateľa, že nie je rozhodujúce subjektívne hľadisko, ale objektívne, teda to, či by predmetnú ujmu v danom čase a mieste takto vnímala každá iná fyzická osoba, je logicky nesprávne

a neaplikovateľné. Vnímanie každej fyzickej osoby, pokiaľ sa jedná o zásah do jej osobnosti, je totiž nevyhnutne subjektívne. Odporca tvrdil, že náhrada nemajetkovej ujmy má len subsidiárnu funkciu a jej priznanie musí byť presvedčivo preukázané. S poukazom na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 367/03 zdôraznil, že osoby verejne činné majú nižší stupeň ochrany osobnosti ako iní občania nemajúci prístup k médiám. Navrhovateľ sa podľa odporcu dožaduje náhrady nemajetkovej ujmy vo výške (66.387,84 €, t.j. 2.000.000,- Sk), ktorá je zjavne neprimeraná. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 4Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006, podľa ktorého vo veciach ochrany osobnosti nemožno priznávať neprimerané, premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohateniu a ktoré by napr. pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodnením“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou SR mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napr. ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O.s.p. v medziach daných odvolaním vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., (rozsudok bol odvolacím súdom vyhlásený podľa § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vykazuje známky vecnej správnosti.

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť uverejniť ospravedlnenie tak, ako je bližšie uvedené vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Tiež sa domáhal zaplatenia 2.000.000,- Sk z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Výpočet chránených osobnostných práv, uvedený v § 11 Občianskeho zákonníka nie je vyčerpávajúci, občiansky zákonník chráni aj iné zložky a prejavy späté s osobnosťou občana, napr. dôstojnosť a vážnosť občana v spoločnosti. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie občana, ktoré zasahuje práva chránené ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a bez významu je skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, alebo či išlo len o nedbalé preberanie poznatkov a ich šírenie. Neoprávnený zásahom však môže byť aj pravdivé tvrdenie dotýkajúce sa intímnej sféry života občana rovnako chránenej ust. § 11 Občianskeho zákonníka. Neoprávnený zásahom je teda konanie, ktoré svojim obsahom, formou a cieľom sa dotýka práv chránených ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a je objektívne spôsobilé tieto chránené práva narušiť, prípadne ich ohroziť. Môže byť urobený ústne, písomne, alebo inak, pokiaľ z tohto iného spôsobu je možné vyvodiť jeho zmysel a význam.

Právne prostriedky ochrany osobnostných práv sú zakotvené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p., vec správne posúdil po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 157 ods. 2 a 3 O.s.p.), s odôvodnením ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa si nežiada osobitne sa zaoberať odvolacími námietkami, pretože navrhovateľ v odvolaní neargumentuje skutočnosťami, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť, alebo ktoré by nebol uvážil, ako aj také, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia; odvolací súd by iba zopakoval správnosť záverov súdu prvého stupňa.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva, že základným kritériom pri zvážení kolidujúcich právnych záujmov - ochrany súkromia a slobody prejavu - je prínos zverejňovaných fotografií a sprievodných textov k verejnej diskusii o otázkach verejného (všeobecného) záujmu. V prejednávanom prípade sporné snímky obsahujú osobné („intímne“) informácie o navrhovateľovi. To znamená, že ho ukazujú v bežnom živote, pri činnostiach výlučne súkromného rázu. Odvolací súd zastáva názor, že verejnosť nemá žiadny oprávnený záujem vedieť, kde sa navrhovateľ práve nachádza a ako sa v súkromnom živote chová, a to i vtedy, keď sa pohybuje na miestach, ktoré nemožno vždy označiť za odlúčené. I keby záujem verejnosti a hospodársky záujem časopisov na zverejnení fotografií existoval, museli by takéto záujmy v prejednávanom prípade ustúpiť záujmu na účinnú ochranu súkromia navrhovateľa. Ochrana súkromia presahuje intímny okruh rodiny a má sociálnu dimenziu. Každý, i keď je verejne známou osobou, má právo na ochranu svojho súkromia. Prejednávaný prípad leží mimo politickú alebo verejnú diskusiu, lebo zverejnené snímky a sprievodné texty sa týkajú výlučne podrobností zo súkromného života navrhovateľa. Zverejnenie predmetných fotografií slúžilo výlučne k uspokojeniu zvedavosti určitej časti čitateľov po intímnostiam zo súkromia navrhovateľa. Nešlo o žiadny prínos k akejkoľvek diskusii o otázke verejného záujmu. Možno teda urobiť záver, že súd prvého stupňa správne poskytol navrhovateľovi podľa § 13 Občianskeho zákonníka ochranu jeho práva na súkromie a zasiahol do práva na slobodu prejavu, tlače odporcu, keď zo strany odporcu išlo o neoprávnený zásah, presahujúci prípustné hranice slobody prejavu voči právu navrhovateľa na súkromie, čím došlo k porušeniu povinností a zodpovednosti odporcu, na ktoré sa viaže čl. 10 ods. 2 Dohovoru, výkon slobody prejavu. Preto odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 výrok rozsudku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť uverejniť ospravedlnenie.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel taktiež k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia prvostupňový súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré v danom prípade nie je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd je zhodne so súdom prvého stupňa toho názoru, že navrhovateľovi nevznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď stotožňujúc sa so záverom súdu prvého stupňa poukazuje v tomto smere na záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľ nepreukázal, že by morálna satisfakcia vo forme ospravedlnenia bola nepostačujúca z dôvodu, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti.

Obsah odvolania navrhovateľa rovnako tak ako obsah odvolania odporcu nie sú spôsobilé spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. V konaní nevyplynuli najavo ani také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

So zreteľom na uvedené odvolací súd, stotožňujúc sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods.1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keď o týchto rozhodne prvostupňový súd s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.